

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นรัชสมัยที่ประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรือง นานัปการ ความเจริญในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนความเป็นอยู่ของอาณาประชาราษฎร์ สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยพระปรีชาญาณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีสายพระเนตรอันกว้างไกล ทรงทำนุบำรุงราษฎรทุกหมู่เหล่าทุกเชื้อชาติ ภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระองค์ให้อยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข เชื้อชาติต่างๆ นั้น ย่อมรวมถึงชาวจีนต่างด้าวผู้ลี้ภัยที่หนีมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร และหาเลี้ยงชีพในแผ่นดินสยามมาแต่ครั้งโบราณกาล และชาวจีนเหล่านั้นต่างก็มีจิตใจจงรักภักดีและรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าล้นกระหม่อมตราบจนทุกวันนี้

ด้วยรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณและเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระผู้ทรงเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาธิคุณต่อชาวจีนต่างด้าวดุจดั่งรัชสมัยแห่งสมเด็จพระบรมอัยกาธิราช คณะผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญของการวิจัยในเรื่องกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับชาวจีนต่างด้าวในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพระบรมราชาธิบาย พระบรมราชวิเทโศบาย ในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ที่ส่งผลให้ชาวจีนต่างด้าวในรัชสมัยของพระองค์ดำรงชีพร่วมกับราษฎรไทยได้อย่างสงบสุข

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์ถึงพระบรมราชาธิบาย และพระบรมราชวิเทโศบาย ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการสังคมเกี่ยวกับชาวจีนต่างด้าวในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

1.2.2 เพื่อทราบถึงรูปแบบของกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับชาวจีนต่างด้าวในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลังจากที่มีกฎหมายและนโยบายดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในส่วนนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจนถึงปัจจุบัน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทราบถึงกฎหมายและแนวนโยบายที่เกี่ยวกับชาวจีนต่างด้าวในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

1.3.2 เป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อชาวจีนและเป็นการวิจัยที่ยังไม่มีใครได้เคยศึกษามาก่อน

1.3.3 ผลกระทบของกฎหมายและนโยบายที่มีต่อชาวจีนต่างด้าวในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึงปัจจุบัน

1.4 ระเบียบวิธีการวิจัย วิจัยเชิงประวัติศาสตร์

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยจะเป็นการวิจัยถึงกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวกับชาวจีนต่างด้าว ซึ่งหมายถึงกลุ่มคนเชื้อชาติจีนที่ได้อพยพจากแผ่นดินจีนเข้ามาทำมาหาเลี้ยงชีพ สืบเชื้อสายตั้งรกรากในราชอาณาจักรสยาม ก่อนและในช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

1.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.6.1 เอกสารพระบรมราชโองการ ประกาศ หมายรับสั่ง จดหมายเหตุราชการรายวัน ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์กฎหมายทั้งหมดที่ได้บัญญัติขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

1.6.2 งานวิจัยเรื่อง การปฏิรูปภาษากฎหมายไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยรองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ

1.6.3 ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย โดยอาจารย์วิชา มหากุล

1.6.4 วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง "สถานการณ์ทางกฎหมายของชาวจีนในประเทศไทย" โดยทวี วีระวงศ์เสรี

เอกสารและงานวิจัยในข้อ 1.6.2 – 1.6.4 เป็นการวิเคราะห์ถึงแนวนโยบายและกฎหมายที่ได้บัญญัติขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว